796/08

Den 20. maj 2008 blev i sag nr. 72.530:

xxxxxx xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx xxx
xxxx xxxxxx

mod

Kommunernes
Pensionsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
Boks 824
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der har arbejdsmarkedspensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Kommunernes Pensionsforsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at udbetale invalidepension.

Selskabet har afvist at udbetale invalidepension med henvisning til, at klagerens erhvervsevnetab er undtaget som følge af en i policen indsat klausul.

Selskabet har i skrivelse af 8/10 2007 til nævnet nærmere redegjort for sagens faktiske omstændigheder og selskabets stillingtagen således:

> "***Sagsfremstilling***:
> M.S.N. blev optaget i indslusningsordningen den 1. oktober 2001. Hun er overgået fra indslusningsordningen til hovedordningen med virkning fra den 1. august 2002.
>
> Selskabet indhentede i den forbindelse en helbredserklæring, hvoraf det fremgik, at forsikrede havde haft celleforandringer i livmoderhalsen, og at hun led af psykisk udbrændthed.
>
> Da det desuden fremgik af erklæringen, at forsikrede var i jobtræning, indhentede selskabet sagsakter fra H. Kommune.
>
> Det fremgik af helbredsoplysningerne, at forsikrede, blandt andet som følge af en traumatisk barndom og et problematisk privatliv, havde tilbagevendende angstanfald og led under et invaliderende lavt selvværd. Ifølge statusbedømmelse af 1. februar 2000 fra psykolog M.N. var forsikrede udbrændt.

Forsikrede havde opgivet sit arbejde som sygehjælper på grund af de psykiske problemer og var blevet henvist til arbejdsprøvning. I forbindelse med dette forløb fremgik det, at forsikrede fortsat havde problemer med angst og psykisk sårbarhed. Tilstanden er flere steder i de kommunale akter beskrevet som udbrændthed. Der blev i akterne beskrevet symptomer i form af stress, angst og isolationstendens.

På baggrund af disse helbredsoplysninger blev pensionsordningen oprettet med en 10-årig klausul for dækning ved erhvervsevnetab som følge af psykisk udbrændthed, som omtalt på den helbredserklæring forsikrede havde udfyldt.

Den 24. februar 2006 modtog selskabet en ansøgning om dækning som følge af erhvervsevnetab fra forsikrede. Ansøgningen var begrundet med posttraumatisk stresssyndrom, og forsikrede oplyste at hun mærkede de første symptomer på lidelsen i 1999. På spørgsmålet 'hvordan påvirker sygdommen din erhvervsevne?' svarede forsikrede, at hun igennem 3 år havde været i jobtræning på meget hensyntagende vilkår, men alligevel måtte sygemelde sig indimellem på grund af stress og depression.

Selskabet indhentede sagsakter fra F. Kommune hvoraf det fremgik, at forsikrede var blevet sygemeldt fra ledighed den 20. april 2005, på grund af psykiske problemer. Symptomerne blev beskrevet som angst, stress, depression, psykisk skrøbelighed og dårlige nerver.

Der blev udarbejdet en ressourceprofil hvoraf det fremgik, at de helbredsmæssige barrierer for M.S.N.s tilbagevenden til arbejdsmarkedet bestod i svimmelhed, panikangst, kvalme og lavt selvværd.

Sagsbehandleren fandt det ikke realistisk, at forsikrede kunne udvikle arbejdsmæssige ressourcer, idet hendes arbejdsevne var stærkt nedsat som følge af mange års psykiske problemer blandt andet efter et dårligt ægteskab.

M.S.N. blev tilkendt offentlig førtidspension med virkning fra den 1. marts 2006. Af tilkendelsen fremgår, at der er blevet lagt vægt på forsikredes stress og udbrændthed, det dårlige ægteskab og sygemeldingerne på grund af stress, depression og angst.

Ud fra disse oplysninger tilkendte selskabet forsikrede dækning som følge af erhvervsevnetab med virkning fra den 1. maj 2005, det vil sige den 1. i måneden efter forsikredes seneste sygemelding.

Da forsikredes erhvervsevnetab desuden skyldtes de samme psykiske problemer, der medførte klausulering af pensionsordningen, er klausulen blevet gjort gældende.

Selskabet har efterfølgende fået flere henvendelser fra forsikrede og hendes advokat med ønske om revurderingen af sagen. Der henvistes i den forbindelse til, at forsikredes diagnose nu lyder på posttraumatisk stresssyndrom, og at der derfor er tale om en helt anden lidelse, end den forsikrede havde på tegningstidspunktet.

Sagen har været forelagt vores lægekonsulent, og på denne baggrund er det vurderet, at klausulen på pensionsordningen skal gøres gældende. Det skyldes, at uanset om diagnosen angives at være psykisk udbrændthed eller posttraumatisk belastningsreaktion, er der tale om den samme psykiske lidelse, som har været symptomgivende igennem flere år før forsikringens tegning.

Selskabets stillingtagen til klagen, jf. vedtægter for Forsikringsankenævnet § 5, stk. 1.:

I ankeskrivelsen har M.S.N. klaget over, at Kommunernes Pensionsforsikring har gjort klausulen på pensionsordningen gældende.

Heroverfor gør selskabet gældende, at Ankenævnet for Forsikring må give selskabet medhold i, at vi har været berettiget til, at gøre klausulen vedrørende forsikredes psykiske lidelse gældende i forhold til det aktuelle erhvervsevnetab.

I den anledning skal selskabet gøre følgende anbringender gældende:

- Ved overgang fra indslusningsordningen til hovedordningen i **3 i 1 Pension** skal der afgives helbredsoplysninger i overensstemmelse med § 6.

...

- Forsikredes aktuelle helbredsmæssige problemer skyldes, også ifølge hende selv, de samme symptomer i form psykisk skrøbelighed, stress og angst, som var til stede ved hendes optagelse i pensionsordningen.

- Der er således tale om den samme lidelse både før tegning og aktuelt, og selskabet har derfor været berettiget til at gøre klausulen gældende, også selvom diagnosen nu angives til at være posttraumatisk stresssyndrom.

Klagen bør derfor ikke tages til følge."

Hertil har klageren i skrivelse af 17/10 2007 til nævnet bemærket:

"Efter 'Sampensions' mening, har jeg altid været en svag person (måske). Men jeg har på trods af meget voldeligt ægteskab, skilsmisse og en familie der vendte mig ryggen, klaret at opfostre 3 piger. Som alle tre har fået gode uddannelser og godt arbejde. Den ældste A. er fotograf på T., K. er skolelærer og M. er uddannet i M. i K. Hun arbejder i dag som fotograf for forskellige ejendomsmæglere.

Jeg passede mit arbejde som sygehjælper i aftenvagt ved H. Kommunes hjemmepleje, indtil min mors død og min ældste datters selvmord i samme uge knækkede filmen. Jeg brød sammen en aften på arbejdet, og blev sygemeldt i 4 måneder. Derefter fik jeg min afsked fra hjemmeplejen i H. Kommune.

Hos psykolog M.N. i Aa. gik jeg til samtaleterapi 12 gange. Hun vurderede at jeg var psykisk udbrændt med hensyn til omsorgsarbejde (men hun er jo ikke læge).

Jeg fik så jobtræning på H. museum. Og dermed pålagt at skifte pensionskasse fra 'Pensam' til 'Sampension'. I helbredserklæringen til Sampension skrev jeg at jeg var opereret for livmoderhalskræft og psykisk udbrændthed (deraf klausulen). Men mener ikke at jeg selv var i stand til at vurdere min psykiske tilstand. Mit job på H. museum startede med 3 måneders prøvetid - derefter ansættelse i 1/2 år. Senere 1 år ad gangen. Ingen fastansættelse.

...

Jeg mener at jeg klarede mit job godt. Museumsinspektøren H.G.N. var tilfreds med mig. Jeg var på en del kurser på Museumshøjskolen i S., og et i 'Den Gamle By' i Å. Så jeg gik igen til kommunen og søgte om fastansættelse. Men det blev et klart nej. Det eneste de kunne tilbyde mig var forlænget jobtræning, eller rengøring i hjemmeplejen. Jeg blev meget ked af det og fik igen brug for psykolog. Denne gang henviste læge U.M. i H. mig til B.L. i Aa. Jeg fik 5 samtaler hos hende. Vi blev enige om at det ville være godt for mig, at flytte og begynde på en frisk.

Da min ældste datter bor i O. og de to yngste i K., faldt valget på F. Hvor jeg på trods af god behandling i kommunen fik det værre. Så min daværende læge L.K., F. henviste mig til psy-

kiater B.A., F. i O. Her fik jeg for første gang en diagnose lydende på posttraumatisk stress-syndrom, men da hun havde meget lang ventetid på behandling og terapi henviste hun mig til psykiater K.M.W. som jeg kom i behandling hos indtil juli i år. Også hun gav mig diagnosen PTSD, som er en sygdom og ikke det samme som psykisk udbrændthed, der er et mere svævende begreb.

Jeg er nu erklæret invalid, for førtidspension. Jeg er i behandling med Remoron smelt og kan kontakte K.M.W. når jeg har brug for det. Jeg mener derfor at jeg er berettiget til at få min invalidepension på 200.000 kr. udbetalt fra 'Sampension'."

Af et til klagerens police udfærdiget tillæg fremgår bl.a.:

"**Klausul**
Fra den 01.08.2002 gælder følgende klausul:

Pensioner/udbetalinger ved erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse bortfalder, hvis forsikrede helt eller delvist mister sin erhvervsevne inden den 01.08.2012 på grund af psykisk udbrændthed, der er omtalt på helbredserklæring af 05.03.2003."

Det gældende pensionsregulativ indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 1 Indmeldelse**
...
Indslusningsordning
Så længe medarbejderen i henhold til lønoverenskomsten er omfattet af en miniordning, er medarbejderen ikke omfattet af **3 i 1 Pension** men derimod af en indslusningsordning, som alene omfatter en livsvarig alderspension med ret til præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, jf. § 4 A og B.

Når medarbejderen opfylder lønoverenskomstens betingelser om alder, anciennitet og ansættelsens varighed for optagelse i hovedordningen, optages medarbejderen i 3 i 1 Pension, hvor opsparingen overføres.

Ved overgang til 3 i 1 Pension skal der afgives helbredsoplysninger i overensstemmelse med § 6.
...
§ 6 Helbredsbetingelser
...
Klausul
Hvis selskabet i forbindelse med oprettelse af pensionsordningen eller i forbindelse med en senere ændring af pensionsordningen vurderer, at der er en forhøjet risiko for dødsfald og/eller en forhøjet risiko for erhvervsevnetab, oprettes pensionsordningen eller visse pensioner med en klausul. Det betyder, at der ikke opnås dækning ved dødsfald og/eller erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis død eller erhvervsevnetab skyldes den eller de lidelser, som har været årsag til klausulen."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder parternes indlæg til nævnet samt de fremlagte lægelige og kommunale oplysninger, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet med henvisning til den ovenfor gengivne klausul har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand